

Regionálne
zdzruzenie
obcí
Hornád

Abovský hlásnik

štvrtročník mikroregiónu Hornád

5. ročník, číslo 2

jún 2010

Regionálne združenie obcí Hornád: Belža, Čaňa, Geča, Gyňov, Haniska, Kokšov-Bakša, Košická Polianka, Nižná Hutka, Nižná Myšľa, Skároš, Sokolany, Trstené pri Hornáde, Valaliky, Vyšná Hutka, Vyšná Myšľa, Ždaňa

Dočítate sa:

Denník povodňovej drámy 🐾 Odvážne ženy a Bakšane jubilovali 🐾 Deň matiek v regióne 🐾 Čistý vzduch z Vyšnej Myšle aj za hranicami

Voda pustošila. Nie však charaktery.

Bez solidarity by živel zúril viac

Z neba pršalo nešťastie. Tá, ktorá symbolizuje život a čistotu, ničila, čo jej prišlo do cesty. Domy, cesty, záhrady. Domovy, spojenia, úrodu. Priniesla nánosy blata, smútok, zúfalstvo. Zanechala doráňané duše, ale aj silný pocit, že si vieme vzájomne pomôcť. Ľudia nosili vlastné vrecia. Dni a noci chlapi trávili pri pieskovaní. Všetci boli na nohách. Muži, ženy, mládež ... Požičiavali sme si čerpadlá, vzájomne si ratovali majetok, čistili pivnice aj izby, varili, piekli pre tých, čo by na jedlo nemali ani pomyslenia. Vymieňali sme si informácie aj mokré odevy. Pomáhali hasiči, vojaci, záchranári... Solidarita a obetavosť sa vyplatili. Bez nich by sa katastrofa vyzúrila ešte viac.

Nemyslia len na seba

Už máji sa hovorilo, že taká voda tu ešte nebola. Nik ani netušil, že zďaleka neukázala plnú silu a že o dva týždne príde zas. Čaňa stála pred vážnym rozhodnutím pustiť vodu na ešte suchú časť obce, aby mohla odtecť. „Bolo jasné, že mi zaplaví dom. Súhlasil som. Bez toho by sa ľudia vody nezbavili. Nemôžem myslieť len na seba,“ zveruje sa Milan z Čane. Margite Čigásovej zo Ždane pri nosení vriec a odčerpávaní pomáhal syn Ondrej i jeho dobrý kamarát Ján Gergel. Viktor Jobbágy pomáha babke Jolane Lackovej. „Takmer som nespala. Musím ratovať kotol,“ zveruje sa nám. „Vyčerpali sme jej už 15 tisíc litrov,“ ukazuje nám Imrich More pivnicu na Potočnej. Preráža spodná voda. Čo už čerpadlo nezmôže, odstraňuje ručne so synovcom Ladislavom Stanom.

Následky v každej obci

V máji sa hladina Hornádu pohybuje okolo 451 centimetrov. V Nižnej Myšli odpojili na tri dni prívod vody. Olšava odtrhla potrubie. Znamenali zosuvy pôdy nad školou. Vyšná Myšľa bola dva dni odrezaná od sveta. Spodná voda robí problémy v Gyňove, so živlom bojujú i v Nižnej Hutke, Košickej Polianke, paseku spôsobuje aj v Čani. Pri ceste autobusom ľudia hovoria, že už majú more a môžu sa člnkovať...

Čakanie na pokles

Mysli pozitívne. Svieta slnko. Ráno v prvý júnový štvrtok sa vyberáme do mikroregiónu. V hlave máme situáciu spred dvoch týždňov. Teraz je však dramatickejšia. Prinesú lúče slnka aspoň kúsok nádeje?

Prichádzame do Čane. Mravenisko. Chlapi vrecujú. Ďalej sa nedostanete, zablokuje nám cestu policajť. Prepravujeme sa teda na vyššom vozidle. „To je záložné, používam ho na polovačky,“ dodáva majiteľ. Zišlo sa aj na vodu.

••••• ako to vidí

Nedajme si lásku vziať

Zažili sme ťažké chvíle. Mnohí známe dôsledky krutej povodne d o d n e s .

Všetkým je nám ľúto. Najviac tých, ktorým záplavy neľútostne vzali všetko a zanechali len strašidelný zážitok na celý život.

Katastrofa nám však ukázala aj niečo iné. Aj vo vypätých chvíľach vieme stáť pri sebe, spojiť sily a bojovať proti živlu. Stmelila nás. S dojatím sme sledovali, ako si dokážu pomôcť ohrození susedia aj tí, ktorí neboli priamo ohrození.

Vzájomnú pomoc, podporu a lásku blížneho k blížnemu si nedajme vziať ani povodňou, ani žiadnymi inými okolnosťami. Tieto hodnoty máme a sú dôvodom na radosť aj do ďalších dní.

Ing. Ján Kokarda,
predseda Regionálneho
združenia obcí Hornád

Pomáhal, kto vedel. Čaňa, 3. jún 2010.

Čaňa, 6. jún 2010.

pokračovanie na strane 3

Dni mikroregiónu Hornád odložili

Na tanec, spev a zábavu nie je teraz vhodný čas. Dni mikroregiónu Hornád, plánované na posledný júnový víkend, preložili starostovia na neurčito. Rozhodli sa tak zo solidarity k ľuďom postihnutým povodňami. Možným termínom by bol september.

rah

Veľké zmeny od Zemplína po Maďarsko

Cyklisti, tešte sa!

Nová cyklotrasa spájajúca sústavu trás na Slovensku i Maďarsku od Košíc po Sárospatak by mala byť výsledkom projektu, na ktorý získali v programe cezhraničnej spolupráce Slovensko – Maďarsko 2007 – 2013 dovedna 1 658 537 eur. Vznikne tak cykloturistická oblasť vytvorená na podľa európskeho modelu. Po podpísaní zmluvy bude nasledovať výber dodávateľa. Práce by mali začať tento rok. V budúcej sezóne by sme sa už mali bicyklovať od Ždane cez Čaňa, Gyňov po Trstené pri Hornáde. V Čani využijú cyklisti špeciálny pruh. Medzi Trsteným pri Hornáde a Skárošom zrekonštruujú cestu. Gyňov a Trstené pri Hornáde sa stanú súčasťou sústavy cyklotrás, Čaňa sa prepojí s hlavnou trasou. Chodník pribudne medzi Pállházu a Mikéházu. Füzér a okolie by sa mali napojiť na hlavnú cyklotrasu smerom na Füzérkomlós a odtiaľ cez Hollóházu do Skároša.

Na maďarskej strane v rámci

programu rozvoja turizmu (Zemplínske združenie pre rozvoj cykloturizmu) vytvoria označenú a udržiavanú cestnú sieť, ktorá do cyklotrasy zapojí skoro všetky obce severného Zemplína. K tejto sústave sa pripájajú mikroregióny Hornád, Slanský a Medzibodrožie so spoločne vytvorenou turistickou sieťou s maďarským partnerom.

Z Vyšnej Myšle by ste sa v budúcnosti mohli dostať 19 km asfaltovou cyklotrasou okolo Marockej hole na hrad Füzér. Práce by sa mali začať už tento rok. „*Naše územie ponúka nekonečné možnosti. Vyznačuje sa bohatou históriou, prírodnými krásami, kultúrou i tradíciami. Turistom máme čo ponúknuť*“ vyjadruje sa pre Abovský hlásnik RNDr. **Ivan Burčík, PhD.** z občianskeho združenia Ľudia a energia, tvorca projektu cyklotrasy Vyšná Myšľa – Füzér na slovenskej strane.

Katarína Šimková
Ilustračné foto: red

Budúca sezóna ponúkne cyklistom bohaté možnosti na výlety.

Ako sme volili?

V parlamentných voľbách sme si po štyroch rokoch volili poslancov do Národnej rady SR. Vyhrala strana Smer s 38,49 % hlasov v našom mikroregióne. Na 2. mieste skončilo v deviatich obciach Kresťansko-demokratické hnutie, v šiestich Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana, v Nižnej Hutke Sloboda a Solidarita, v Sokoľanoch Ľudová strana HZDS. V okrese Košice-okolie bola volebná účasť 57,61%. Presne 91 občanov volilo poštou zo zahraničia.

Zdroj: Štatistický úrad SR

Starosta Michal Rečka: „Ďakujeme všetkým.“ Čaňa v epicentre

Čaňa vyhlásila 2. júna o 7:00 treť stupeň povodňovej aktivity. Počas nasledujúcich troch dní v obci organizovali preventívne opatrenia pri budovaní ochranných hrádz z vriec s pieskom. Nepretržite tam pomáhalo 250 až 300 občanov denne. Naplnili 14 500 vriec. Z nich na Mlynskej ulici bola vytvorená 780 m dlhá hrádza. Posilnili sme tiež hrádzu k čističke odpadových vôd v dĺžke 560 metrov. Pomáhali občania všetkých vekových kategórií. Patrí im za to poďakovanie. Postupne sa aktívne zapájali firmy IKOZ, TAMIX, STAVOND, **Jozef Vereš** a **Eduard Šimko** z Čane, ktorí od začiatku zabezpečovali mechanizmy a čerpadlá. Obyvateľov obce sme počas dní záplav pravidelne aj v nočných hodinách informovali cez miestny rozhlas o povodňovej situácii, ktorú sme zisťovali od krízového štábu priamo z povodia. Ako sa povodňová situácia zhoršovala, aktívne sa zapájalo do organizovania záchranných prác Obvodné oddelenie Policajného zboru SR Čaňa a tiež Okresná hliadka Policajného zboru SR. Na pomoc ďalej prichádzali organizované zložky SR, Hasičský a záchranný zbor. V sobotu 5.

júna popoludní zasadal na obecnom úrade krízový štáb v zložení obec Čaňa, Obvodný úrad Košice-okolie, krízové riadenie, Hasičský a záchranný zbor SR, Krajské riaditeľstvo policajného zboru SR, príslušný úrad životného prostredia. Spolu zhodnotili vážnosť situácie a následne rozhodli o ďalšom postupe pri povodni. Rozhodnutie znamenalo uvoľniť nahradenú vodu na ihrisku cez pozemky niektorých rodinných domov na ulici Osloboditeľov a Tichej. Od nedele 6. júna začali práce na následkoch povodní, kde výrazne pomáhala Komplexná centrálna záchranná služba, hasiči, spomínané firmy a občania obce. Dovoľujeme si touto cestou všetkým poďakovať.

V Čani priama vlna zaplavila 158 rodinných domov - vo väčšine prípadov suterény. Podzemné vody ohrozovali približne 417 suterénov rodinných domov. V obci nariadili evakuáciu na uliciach Mlynská, Osloboditeľov časť Malá Čaňa až po kostol a časť Tichej ulice.

V súčasnosti prebieha likvidácia znehodnotených vecí a dezinfekcia suterénov rodinných domov. Následne budú u nás dezinfikované studne.

Ako sme sa poučili z parády

Žijem v Zemplínskej Teplici, ktorá nikdy nemala problém so záplavami. Jeden potok zvládol zvädzať všetku vodu z lesov, a tak sme boli šťastní, ako sa nám v našej obci dobre žije. A potom to prišlo. Zabudli sme, čo je pre nás užitočné a začali sme viac pozerat' na parádu. Menšie jarčeky sme zasypali, veď musíme mať pekný rovný trávnik. Konáre, lístie a ďalší nepotrebný odpad našiel svoje miesto v kanáloch. Pred viacerými rokmi prišli tragické dažde a potok, ktorý predtým neohrozoval, sa vylihal. Nikto nerozumel a v očiach mal otázku: Kde sa stala chyba? Odpoveď sme našli postupne. Dnes sú jarčeky opäť vykopané a kanály úplne čisté. Vlna vytrvalých dažďov prišla znovu v tomto máji a júni. Náš potok si veselo hučal, no ostal v koryte. Záplavy nás nechali na pokoji. Kiežby existovalo takéto jednoduché riešenie v každej postihnutej dedine!

Blažena Sedrovičová

Finančná injekcia z eurofondov do cestovného ruchu

Prilákajme turistov

Miestna akčná skupina Hornád – Slanské vrchy získala na projekty 2 073 000 eur z Programu rozvoja vidieka 2007 – 2013 Ministerstva pôdohospodárstva SR a Európskej únie. Čo to pre nás znamená? Firmy, občianske združenia i obyvatelia sa môžu zapojiť do výzvy a vypracovať projekty. V rámci aktivít zvanej os 4 programu Leader by sa tieto financie mali odraziť v zlepšovaní kvality infraštruktúry územia. Mali by sa

stavat' a rozširovat' nové cyklotrasy. Prispejú tak k rozvoju rekreačných a turisticko – poznávacích aktivít slovensko – maďarskej spolupráce. K tomu patrí aj marketingovo – mediálna propagácia územia, aby o nás vedeli domáci a zahraniční turisti. Financie by sa mohli využiť aj na rekonštrukciu a modernizáciu detských a športových ihrísk, amfiteátrův a tržníc.

kaš

dokončenie zo str. 1

V Ždani na moste bezmocná hĺstka pozoruje stav Hornádu. „Slúžime už druhú noc,“ vraví starosta **Ján Korkarda**. Auto má pri moste. Funguje mu ako kancelária. Na internete pravidelne kontroluje stav. „Voda klesla o jeden centimeter z 514 na 513. To nič neznamená,“ konštatuje. A to ešte nevie, že rieka onedlho dosiahne výšku 566 cm. Vyberáme sa dedinou. Najviac škody napáchal Turecký potok. Rozbahnené dvory, záhrady, zaplavené pivnice. Čerpadlá bežia na plné obrátky. Na Tichej upratujú manželia **Regina** a **Jozef Pribulovci**. „Zalialo nám pivnicu do 20-tich centimetrov od pľafóna. Voda hučala a valila sa niekoľko hodín. Nemohli sme robiť nič. Zničila záhradu i dvor. Navyše stúpa aj spodná voda. Potrvá aj mesiac, kým upravíme,“ hovorí 68-ročný Jozef. Chlapci zo Správy ciest KSK odhŕňajú bahno. Pomáhajú aj dobrovoľní hasiči zo Skároša.

Norná stena prvýkrát na Slovensku

Stopneme auto do Trsteného pri Hornáde. Pri rieke div divúci. Jeden občan vraví, že to čudo predtým videl len na výstave. Večer aj v noci tam hasiči, vojaci i miestni totiž zostavili 850-metrov dlhú nornú stenu z asi 130 obrovských gumených cisterien - vakov naplnených vodou. Jeden s dĺžkou päť metrov, výškou meter a šírkou dva metre. „Mali by sme prehodnotiť náš vzťah k prírode. Po lesoch napríklad jazdia motorkári. Lesné mechanizmy. Voda sa tam neudrží a stečie dole. Ak sa zdvihne Hornád, po troch dňoch máme plnú pivnicu,“ uvažuje **Július Baltes**. Zastavujeme sa aj na obecnom úrade. Starosta **František Bartko** je momentálne doma. Rušná noc dala zabráť.

Pomoc prichádza rýchlo

Na Tichej je paradoxne rušno. Stretávame šťastlivca, ktorého voda obišla. Sedemdesiatšetročný **Ladislav Karajoš** uvažuje: „V živote tu niečo také nebolo. Pamätám si záplavy, rozliate rieky, ale vodu v pivnici som nikdy nemal. Čaká nás kríza. Nebudú zemiaky, zelenina, ani ovocie.“ Posielajú nás k ihrisku. Teraz už kúpalisku. Začína pršať. Putujeme ďalej. Žiadne auto von z Trsteného dlho nejde. Telefonujeme Trstenčanovi **Rastislavovi Šelepškému**. Prichádza rýchlo. Aj s kamarátom **Vladimírom Sedlákom**. Na ceste z ich dediny do Ždane míňame stroje Správy ciest KSK. „Už dlhší čas som jej pracovníkom upozorňoval, že na kopci stojí voda. To nie je normálne,“ hovorí R. Šelepšký. Vozovka praská, za dve hodiny sa škára v asfalte zväčšila na dvojnásobnú šířku.

Medzi viacero neprejazdných ciest patrí aj tá z Nižnej Myšle do Nižnej Hutky. Dostávame sa pokiaľ sa dá. Pri zákaze vjazdu vystupujeme. Neďaleko voda podmyla svah, cesta sa prepadla. Či je to konečný stav, ťažko predpokladať.

Dom s nedojedeným knedlíkom

„Nie, my sme v poriadku. Na Varhedej ulici sa jeden dom zosunul,“ usmerňujú nás miestni k obydliu **Luboša Peterčáka**. Za dve hodiny sa stal nepoužiteľným... „V prvý júnový deň sme o štvrté poobede počuli, že praskajú obkladačky v kuchyni. Potom sme skončili takto. Staval som ho s otcom pred 18-timi rokmi. Nemáme ho poistený,“ dodáva bezradne. Detská izba s ružovými stenami, kuchyňa s nedojedeným knedlíkom a aktuálnym kalendárom. Prvý jún sa zapisie do rodinnej histórie čiernymi písmenami. Peterčákovci netušia, že nasledujúcu

noc k nim „bezdomovcom“ pribudnú desiatky ďalších.

Na nižnomyšľianskej ceste pokrytej novučkým asfaltom ani stopy po rigoloch. Leje. Naším sprievodcom ďakujeme za povoz. Ako sa dostaneme do Čane? Čakáme na autobus. Nastupujeme. Brodí sa cez prudkú rieku na vozovke. Posledný spoj, ktorý pustili. Za nami cestu uzatvárajú. Vznikli dva brehy. Čaňania pozerajú na Ždaňanov. Vzdialene blízki.

Cesta okľukou

Prechádzame okolo Malej Čane. Voda zaliala záhrady, domy. Všetko je prázdne. Rozlieha sa zlovestné ticho, ktoré prerušuje len kŕkanie žiab. Novostavby v Nižnej Čani zažívajú povodeň. **Viera Tóthová** s dcérou sa prišli pozrieť. „Pred tridsiatimi rokmi voda siahala až po kostol,“ rozpomätáva sa. Ešte netuší, že o pár dní sa história zopakuje. Pán **Roland** z Malej Čane má v dome sucho, pivnicu preventívne nepostavil. Záhrada je pod vodou. Tá sa ale vplazi do jeho obývačky onedlho...

Ďalšie autobusy zostali v Čani. Ľudia sa nemajú ako dostať domov zo školy a z práce. „Nikto im nepovedal, že sa tadialto nedá prejsť. Nevedia, čo ďalej. Musím s tým ísť niečo urobiť,“ míňame starostu Čane **Michal Rečka**. Cestujúci prečkávajú na obecnom úrade. „Praxujem v železniarňach, preto som prišiel až teraz. Chcel som ísť cez vodu pešo, ale zastavili ma policajti,“ hovorí **Zdenko Gyöngyösi**. Sedíme v čanianskom kultúrnom dome pri čaji. Starostovia zatiaľ vybavujú v Slovenskej autobusovej doprave, aby autobusy išli obchádzkou cez Bidovce. Ľudia sa domov dostanú. Z Čane vypravujú vlastný služobný autobus pre čakajúcich bez nároku na úhradu.

Vraciame naspäť do redakcie. Netušíme, že sme nezazili to najhoršie...

Neklesá, nebesá!

Sobota priniesla ďalšie zosuvy pôdy v Nižnej Myšli. Ďalšia evakuácia ľudí kvôli vypúšťaniu Ružina. Ďalšia voda v Čani. Neklesá, nebesá! Stúpa! Bolestné rozhodnutie musí prísť. Uvoľňujú hrádzu z vriec a púšťajú vodu z ihriska na ešte suchú časť obce. Obyvateľov evakuujú. „Nešla som z domu. Nebojím sa. Pred štyridsiatimi piatimi rokmi sa po ulici valila hučiacca voda. Už som zvyknutá,“ zdôveruje sa nám 75-ročná **Helena Oceáková**.

V nedeľu poobede je Čaňa pokojná. Do postihnutých oblastí púšťajú len tých, ktorí v nich bývajú.

„Chodili sa sem pozerat Košičania. Chceli vidieť atrakciu, vodu. Normálna autoturistika,“ pohoršuje sa **Jozef**. „Môjho deväťdesiatročného otca sme odviezli na bezpečnejšie miesto. Takú vodu si nepamätá. Úroda nám vyšla navnivoč. Ale sme radi, že to dopadlo aspoň takto. Voda sa zastavuje. Pokiaľ máme domy, je dobre,“ hodnotí **Helena Vitková** z ulice Osloboditeľov. „Otvorili našu cestu, lebo by sa tí chudáci na druhej strane vody neznavili ani za rok. Ľudia sú vystresovaní a nervózni. Nevie, ako sa chrániť. Jednu stranu pred vodou zapcháme, druhou prejde,“ hovorí **Paulína Šimková**, ktorú stretávame v hlúčiku žien. Dobré padne vyrozprávať sa. Pozorujú, ako voda odtieká nekonečným prúdom. „Robíme už tri dni a na konci príde to najhoršie. Čerpadlo už nestíha,“ ťažká si **Peter**. Deväť ich ťahá vodu spred ihriska a z kanalizácie. „Časy sú napäté. Viem, že to všetko ľudí bolí, ale vodu sme museli pustiť. Báli sme sa, že vlna z ihriska bude veľmi silná,“ hovorí na margo spomínaného rozhodnutia starosta Čane **Michal Rečka**. V rozhlasе upozorňujú, aby obyvatelia vodu nečerpali do kanalizácie. Nefunguje. Vo svojom záujme obyvatelia chceli dokonca uvoľniť hrádzu, hoci by zaplavila Gyňov. Situácia je nad ľudské sily. Trvá už dlho. Ešteže slnko opäť ukazuje tvár...

Katarína Šimková/kčj

Foto: autorky

Kde je Hornád? 3. jún 2010.

Július Baltes pri nornej stene v Trstenom.

Pohľad z posledného autobusu, ktorý v čase povodní pustili.

Ždaňa. 17. máj 2010. Keď čerpadlo nevládze, pomôže vedro Imricha Moreho.

Momentka z Trsteného pri Hornáde. 3. jún 2010.

Čaňa - Ždaňa. Dva brehy. 3. jún 2010.

Viac fotografií na www.regionhornad.sk

V Nižnej Myšli ľudia prišli o domovy

Vyčerpaní, ale s obrovskou energiou

V Nižnej Myšli sa v noci zosunula pôda. Dvesto ľudí evakovali. Zlovestná správa. Abovský hlásnik opäť na ceste. Namiesto šestnástich kilometrov ideme tridsaťštyri okľukou cez Košické Olšany, Ďurdošík, Ruskov, Blažice a Bohdanovce. Ešte v nás nedozneli včerajšie zážitky zo zaplavených obcí, dnes ideme tam, kde ľudia prichádzajú o svoje domovy. V dedine je všetko hore nohami. Hasiči, policajti, záchranári. Nákladné autá, plynári, vodári. V dôsledku zosuvu došlo k narušeniu vodovodného potrubia. Opravujú ho.

Čo trieda, to rodina

Prichádzame ku bývalej základnej škole. Z nákladného auta vynášajú nábytok. Skrine, komody, chladničky. Šaty, potraviny. Všetko, čo si ľudia vzali z domov. „Najprv sťahovali všetko. Bez rozmyslu. Teraz už vyberajú,“ približuje situáciu pani v jednej z tried. „Snažíme sa to nepomiešať. V každej triede máme jednu rodinu. Dole tri, hore zatiaľ štyri. Ak naplníme toto krídlo, pôjdeme do ďalšieho. A potom neviem. Všetko sťahujeme sem, hoci nevieme, či budova vydrží,“ hovorí neisto. Situácia nás necháva bez slov. Muži, ženy, chlapci, dievčatá. Všetci nosia. O chvíľu príde ďalšie auto. „Každý riskuje. Sťahuje, hoci je do domov zakázaný vstup. Ja mám dom dole zatopený, ale čo budem pozerat' na vodu? Radšej som tu,“ hovorí pani, ktorá nechcela byť menovaná. „Azda pomáham viac ako ostatní?“ Pol dediny odtrhlo a padá dole. Myšľa už nikdy nebude taká ako predtým. Naveky ju to zmení. **Ján** z Blažíc prišiel pomôcť. „Božská moc. Potrebujeme mesiac tepla, aby to všetko vyschlo,“ uvažuje. Vyčerpaní, hladní, ale s obrovskou energiou a odhodlaním pomáhajú.

Najprv potrubia, potom domy

Predvčerom začali praskať drôty, plynové potrubia, vodovod. Dnes ráno popukali aj domy. Narušený je aj kostol. Dole schodmi sa už od neho prejsť nedá. Ľudia ignorujú zákaz vstupu a chodia do ohrozenej zóny. Neveria vlastným očiam. Pozeráme smerom dole. Vidno popraskaný dom. Obchádzame kostol. Zvlnená a roztrhaná cesta. Ešte cítiť nový asfalt. Pár hodín a všetka práca vyšla nazmar. Stále sme neboli priamo na mieste činu. Veľká nemecká. Spadnutá biela ohrada. „V noci nás polícia evakuovala. Domy nám zatiaľ nepopraskali. Nik si také niečo nepamätá. Keby to videli naši predkovia,“ ťažká si pani **Margita**. „Žijeme v strachu. Mám tlak 220. V nedeľu u nás bola aj sanitka. Teraz beriem lieky. O druhej v noci nám vypli prúd. Mali sme si vziať len najsúrnejšie veci. Keď sme prišli ku kultúrnemu domu, bolo tam už kopec ľudí. Vzniklo prepadisko, ako keby spadla bomba,“ opisuje pani **Marta**. Odpojili im aj plyn a vodu. Na Družstevnej sa prístavujeme pri pani **Márii**. „Voda? Maličkosť. Čerpáme. Od tretej sme hore a čakáme. Ak kopec pôjde dole, bude to odrazu.“

V smrteľnom tanci

Prichádzame na Repiskú. To, čo odhaľuje priestor ohradený páskami, by ste nechceli vidieť ani v najhoršom sne. Domy sa zviňajú v smrteľnom tanci. Povolené múry, obrovské praskliny. Na jednom z balkónov visí bielizeň. Nestihli ju pozbierať. Rozbíjajú bránu. Silné úderý nechcú povoliť reťaz. Nakoniec sa to podarí a chlapi vchádzajú do domu **Ruščakovcov**. „Bývali tu moji rodičia. Ideme ich vystahovať,“ vraví pán, ktorý nemá chuť zverovať sa so svojím menom. Po zemi je sklo, muži postupne vynášajú nábytok. Smutná procedúra trvá pár minút. Pod stolom schúlený vystrašený psík. Strážca domu. „Sám neodíde. Musíme ho vziať so

sebou,“ konštatuje jeden z mužov. Na dvore rozprávame s **Lacom** a **Zuzanou**. Hovorí o susedoch, zdieľajú pocity. „Chodíme po zemi ako po špongi. Geológovia o možnosti zosuvu vedeli vraj dvadsať rokov,“ poznamenáva Laco. „Nemôžu v dome nič nechať, nevedia, či nespadne,“ hovorí Zuzana. Vyťahované. Ideme ďalej. Ruch v ďalšom dome. Ktorý v poradi? Už nerátame. Hrozivé praskliny tlačia na ručičky hodín. Rýchlo preč. Neistota. Pomáha všetko, čo má ruky a nohy. Prichádzajú vojaci z Prešova. Všetci sa snažia veci skladať do auta tak, aby sa ich tam vošlo čo najviac. „Dobrý deň,“ zdramujeme, hoci situácia to zďaleka popiera. „Dobrý... my sme sa stretli včera,“ odpovedá **Luboš Peterčák**. Jeho dom na Varhednej sme boli pozrieť vo štvrtok. V piatok podobný osud postihol mnoho ďalších susedov. Prišiel pomôcť. Na viac rečí nie je čas. Slová nedokážu vyjadriť, čo sa tu deje. Ľudia prichádzajú o domovy a ratujú, čo sa dá.

Na kopci nemá istotu nik

Na ceste je aj geológ so statikom. So starostom **Mariánom Karvanským** prechádzajú od domu k domu. Aj on nám ukazuje ten svoj na nešťastnom kopci. „Bezdomovec s manželkou a dvoma deťmi. Musíme ísť ďalej, nič iné nám nepomôže,“ vraví. „Tento môže byť, ale uvidíme. Tu by som už nešiel,“ posudzuje geológ **doc. Ing. Ladislav Tometz PhD.** z Fakulty baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológii Technickej univerzity v Košiciach. V Nižnej Myšli bol naposledy pred dvoma týždňami. Starosta ho zavolať kvôli zosuvom pôdy nad novou školou. „Keď som počul, čo sa tu stalo, hneď som sa sem vybral,“ hovorí. „Na tomto kopci už nikto nemá istotu,“ hodnotí. Pred dvadsiatimi rokmi pripravoval štúdiu o tomto území. Najdôležitejšia je prevencia. „Jednoznačne nestavaj na takomto území,“ upozorňuje. Táto odpoveď však ľudí z päťdesiatich vystahovaných domov, z ktorých je päťnásť na zbúranie, určite neuspokojí. „Počuli sme praskanie zo strechy. Behom jednej hodiny je všetkému koniec,“ približuje pani **Viera**. V dome ani nebola. Kvôli depresiam jej odporúčali nechodiť tam. Cez deň boli u manželovho kamaráta, v kultúrnom dome, večer sa chystali ku švagrovi. „Postupne nám praskajú steny. Keď sa kopec začal zosúvať, boli sme u mamy. Prišli sme okolo pol tretej a videli, čo sa deje. Ulicu evakovali. Máme nové okná, strechu. Vystahovali sme sa ku svokre v strede dediny. Čo bude ďalej? Ešte je príliš skoro uvažovať. A stále prší,“ uvažuje nahlas pani **Paulína**. Hasiči si ešte raz prechádzajú terén. „Sme tu od druhej. Pomáhali sme pri evakuácii, sťahovaní. Celý čas sme na nohách, odčerpávali sme pivnice v ďalších obciach,“ približuje prácu Hasičského a záchranného zboru v Čani **Miroslav Rušin**. V dolnej časti obce zatiaľ pripravujú hrádzu s vrecami s pieskom.

Domov v igelitke

Kultúrny dom. Miesto, kde ľudia prečkali noc. Polievku a koláčce priniesli z Čane. Sedí tu i babka **Mária Hegedušová**. Do domu sa už vrátiť nemôže. So sebou má jedinú igelitku. Všetko jej zostalo v dome. Nemá kam ísť, a tak ju odvážajú do košického domova dôchodcov. Štvrtý júnový deň zmenil Nižnú Myšľu. Stredobod záujmu médií. Slzy, bezradnej, zúfalstvo. Ostali im prázdne ruky s prázdnom v duši. Cez víkend sa pôda zosunula opäť. Zasiahla Varhednú ulicu. Počet bezdomovcov: dvesto. Dom **Luboša Peterčáka** sa v pondelok zosypal...

Silné momenty hraničných situácií v ľudskom živote a veľkých ľudských srdc, ktoré pomáhajú. Hoci z posledných síl.

Katarína Šimková

Foto: autorka

Nižná Myšľa. 4. jún 2010. Kaplnka zázračne nepoškodená.

Cesta medzi Nižnou Myšľou a Nižnou Hutkou. 3. jún 2010.

Ždaňa. Zápas s bahnom 3. jún 2010.

Ešte do Trsteného auto prešlo. 3. jún 2010.

Hasiči v Košickej Polianke.

Vyšná Myšľa odrezaná od sveta v máji i v júni.

Denník povodňovej drámy

To, čo sa udialo v mikroregióne, sme nezažili od roku 1958, celé povodie rieky Hornád zasiahla veľká povodeň. Na Toryse sa s podobnou katastrofou stretli v roku 1952. Po Handlovej na prelomoch rokov 1960 – 61 je zosuv v Nižnej Myšli najväčší na Slovensku. Mesačný úhrn zrážok za máj tohto roku dosiahol v priemere 250 mm, teda 250 litrov na m², čo je skoro štvornásobok normálu. Absolutný rekord za 59 rokov, odkedy údaje archivujú v Slovenskom hydrometeorologickom ústave v Košiciach.

16. máj

- vyhlásený 3. stupeň povodňovej aktivity v Ždani, vrecu-je sa
- vybrežený Hornád v hrádzi pri Gyňove
- zatopené pivnice a garáže v Nižnej Myšli, pomáhajú hasiči, v obci majú tri dni odstavenú pitnú vodu pre poruchu na rozvodnom potrubí, Vyšná Myšľa je na dva dni odrezaná od sveta

17. máj

- Hornád v Ždani dosahuje 451 centimetrov, vyrazila spodná voda, ľudia čerpajú z pivníc i kotolní
- prvé zaplavené domy z meliorizačných kanálov v Gyňove. Občania bojujú so aj stúpajúcou hladinou spodnej vody.
- Vyšná Myšľa na dva dni odrezaná od sveta

30. máj

- v Haniske je vinou zdvihnutej hladiny Belžianskeho potoka i spodnej vody zaliatych mnoho pivníc v rodinných domoch, vrátane obecného úradu. Voda sa čerpá nepretržite.
- vlna z blízkych polí zaliala pivnice oboch bytových domov v časti Grajciar v Haniske, zasahovali hasiči

1. jún

- zatopilo skoro všetky domy a pivnice v Nižnej Hutke, pitnú vodu dovážala cisterna
- hasiči zasahovali v Gyňove, Trstenom pri Hornáde
- v Ždani evakovali štyri ulice, 20 obyvateľov, postupne až 50 domov. Turecký potok náhle zalial ulice. Zachraňovať pomáhali hasiči, jeden z nich sa topil.
- dom Ľuboša Peterčáka v Nižnej Myšli popraskal. Trom domom hrozí, že by mohli spadnúť kvôli zosuvom pôdy. Zaplavilo ulice a pivnice domov.
- cesta medzi Nižnou Myšľou a Nižnou Hutkou sa prepadla, je neprejazdná.
- v Košickej Polianke sa večer vybrežil miestny potok Margita. Zaplavil niekoľko pivníc v rodinných domoch, studní a záhrad. Zasahoval miestny Dobrovoľný hasičský zbor. S motorovou striekačkou ťahali vodu zo zaplavených domov.
- v Gyňove sa vyliala voda z meliorizačného kanála, zaplavila domy na Jazernej ulici. Tri domy v blízkosti železničnej trate ohrozené.
- uzavreli aj podmytú vozovku medzi Nižnou Myšľou a Nižnou Hutkou.

2. jún

- Svah pri potoku v Haniske sa zosunul o meter. Strhol so sebou aj betónový stĺp elektrického vedenia. Nanovo ho osadili pracovníci VSE.
- cesta pod mostami od Hanisky na Šacu zaliala. Aj po vyschnutí je neprejazdná kvôli zosuvu vozovky.
- situácia v okolí Košíc sa zhoršuje. Plný Ružín vodu nedrží.
- v Ždani upevňujú hrádzu, odstraňujú nánosy bahna.
- v Trstenom pri Hornáde v noci stavajú 850 m dlhú nornú stenu z gumených vakov s vodou. Takýto spôsob protipovodňovej ochrany je na Slovensku využitý prvýkrát.
- vo Valalíkoch zaplavilo spodnou vodou 500 domov, 30 ľudí prečisťuje koryto potoka, ktoré je plné na maximum.
- spodná voda sa dvíha v Čani, Gyňove, Valalíkoch a v Geči, v Gyňove zaplavené záhrady.

3. jún

- v Haniske odvádzali vodu provizórnymi jarčkami do polí, ľudia pieskovali a osádzali vrecia proti ďalšej vode

- v Nižnej Myšli ďalší obyvatelia pozorujú zosuvy pôdy.
- vjazd do Nižnej Hutky je zakázaný z oboch smerov.
- DPMK obmedzil linku 28, do odvolania premáva len po Nižnú Hutku.
- situácia od Čane cez Ždaňu a Nižnú Myšľu sa môže stať nekontrolovateľnou.
- do Čane prichádza na pomoc armáda. Zaplavených je 24 domov v Malej Čani. Evakovali 5, do večera 50 rodín. Majú obavy, že sa hrádza v obci pretrhne. Podvečer je pod vodou celá Malá Čaňa.
- cesta z Čane do Ždane je stále uzatvorená.
- situácia sa zhoršuje aj v Ždani, dvíha sa hladina Tureckého potoka, stavajú hrádzu z vriec.
- kvôli nebezpečenstvu vyhlásený zákaz pohybu pri moste cez Torysu v Košickej Polianke.

4. jún

- osudná noc v Nižnej Myšli. Zosuvy pôdy poškodili 50 domov, 20 z nich musia zbúrať. Výsledok: 200 bezdomovcov, vrátane starostu. Ľudia zachraňujú svoj majetok.
- voda opäť zabránila na dva dni prístupu do Vyšnej Myšle.

5. jún

- kvôli obavám z veľkých vln a následného strhnutia domov v Čani povoľujú hrádzu, voda sa vylieva na ul. Osloboďiteľov a Tichú. Živel vošiel aj tamojšieho spoločného a obecného úradu. Ihrisko je pod vodou.

6. jún

- omša v Nižnej Myšli na nádvorí múzea. V kostole geológ bohoslužby neodporúčal.
- Hornád sa v Gyňove vylial až po prístupovú cestu. Zaplavil dvor firmy Agroor, tok odklonili.

7. jún

- padol prvý poškodený dom na zosunutom kopci v Nižnej Myšli. Dolný koniec obce zalieva Hornád.

8. jún

- škody v Nižnej Myšli odhadujú na 30 miliónov eur.

9. – 17. jún

- v Čani sa venujú hlavne odčerpávaniu vód z pivníc. V kultúrnom dome je evakuovaných 60 osôb. Poškodených 158 rodinných domov a 755 obyvateľov, v Ždani poškodil živel 35 domov a 144 obyvateľov. Na vodných tokoch v okrese Košice - okolie zaznamenali v noci pokles. V postihnutých obciach pokračujú odčerpávanie vody, čistiace práce a sumarizácia škôd. Stále neprejazdné alebo uzavreté sú v obvode Košice-okolie úseky ciest Košice-Krásna odbočka do Nižnej Myšle.
- občania v Nižnej Myšli hlásili ďalšie zosuvy a praskanie domov v centre obce a pri starej pošte. V ranných hodinách zistili ďalšie praskanie domov v centre obce a pri starej pošte. V obci sa pripravujú na sanačné a zabezpečovacie práce, pretože zosuv pôdy nie je pravdepodobne stabilizovaný. Evakuovaných je 138 osôb, ktoré sú ubytované u príbuzných a známych. Vodu pre obec zabezpečuje Východoslovenská vodárenská spoločnosť cisternami. Stravu zabezpečuje, podobne ako v iných postihnutých obciach, Obvodný úrad Košice okolie a samospráva. V obci je poškodených 183 rodinných domov a 549 obyvateľov. V Nižnej Myšli je bez strechy nad hlavou približne 150 ľudí. Časť z nich nájde nový domov v kontajnerových domoch z Lunika IX. Momentálne má o 15 bytov záujem už 18 rodín, ktoré po zosuvoch svahu prišli o svoje príbytky. Košickí geológovia skúmajú podložie svahu pri kostole.

red

Dom za domom padá. Nižná Myšľa, 4. jún 2010.

Holé steny, nový začiatok? Starosta Marián Karvanský v rozhovore s pani Paulínou.

Leopold Henzely z STV chystá reportáž z Novej Čane.

Na člne po čanianskych cestách a záhradách. 3. jún 2010.

Úroda je zničená. Helena Vitková z Čane. 6. jún 2010.

Čerpadlá jedno za druhým. Čaňa 6. jún 2010.

Viac fotografií na www.regionhornad.sk

Jediná samostatná spevácka skupina v mikroregióne dvadsaťpäťročná

Bakšane: Za všetkým hľadajú ženu

Cherche la femme... Platí to aj pre mužskú spevácku skupinu Bakšane z Kokšova – Bakše. „Nahovorila ma moja žena Hanka. Pýtala sa, či by sme boli schopní zaspievať aj na verejnosti. Vyprovokovala ma a vravím si: Prečo nie? Čas ukázal, že sme sa rozhodli správne,“ spomína si na začiatky skupiny jeden zo zakladajúcich členov **František Jesenský** v kultúrnom dome. „Za 25 rokov sme toho zažili veľa, boli chvíle ťažké i pekné. Vďaka si zaslúžia najmä naše polovičky, ktoré nám záľubu tolerujú,“ zdôraznil od roku 1991 vedúci Bakšanov **Jozef Peterčák**, vedúci Bakšanov od roku 1991. Bakšane vystupujú v obci, regióne, ukázali sa aj vo Východnej, Banskej Bystrici i na Ukrajine. Pravidelne súťažia na Dargovskej ruži. Postupne sa pri nás prístavujú a listujú v zážitkoch. Čo najviac vyzdvihuje F. Jesenský? „Chuť. Spontánnosť, s akou sme sa prvýkrát zišli. Ustáli-

Máj priniesli na voze.

Máj – prísľub manželský

Viete, že v stredovekej Európe malo postavenie mája právny význam ako prísľub do manželstva? V čom vlastne stavenie májov spočíva? Poznali ho už v antike. Rímania a mnohé staroveké národy dávali pred 1. májom na domy a hospodárske budovy stromčeky na ochranu pred zlými duchmi a chorobami. V stredoveku mali úctu ku stromom. Máje stavali ako prejav úcty a žičlivosti pred kostol a radnicu. V Kokšove – Bakši si v predposlednú nedeľu piateho mesiaca v roku pripomenú túto obyčaj. Mládenec staval máj dievčaťu, o ktoré mal vážny záujem a chlapci všetkým dievčatám, ktoré dosiahli vek dospelosti. V tridsiatych rokoch 20. storočia tradícia postupne zanikla. Pred oslavami jubilea Bakšanov si obyčaj pripomenuli prekáračkami, sprievodom po obci, piesňami, tancami. Nakoniec Bakšane postavili máj pred kultúrnym domom všetkým dospelým dievčatám ako prejav hrdosti na predkov. red

Po prekáračkách nasledoval tanec.

li sme sa na jedenástich členoch,“ rozpráva. „Keď som ich počul raz, sekera zarúbaná,“ spomína si. „Pesničkový mozog“, ako volajú **Milana Hudáka**, napísal pre Bakšanov 86 pesničiek. Inšpirovali ho moravské.

Za úspechom gény i ochota

Mužských speváckych skupín máme v mikroregióne málo. (zmiešaná Domovina z Čane, speváci i členovia Dychovej hudby Hornád z Trsteného pri Hornáde pod menom Hrabov a Bakšane). Čím to je, že sa spev v Kokšove – Bakši tak drží? „Sú tu spevácke gény Hudákovcov, ale úspech sa ukrýva aj v ochote,“ uznáva F. Jesenský.

Nekonečné blahoželania

Oslava dvadsaťpäťky bola, ako sa patrí. Slávnostná atmosféra, hrdosť, úcta. Zablahoževal starosta **Cyrl Hudák**, ďakovné listy venoval všetkým členom – aj terajším, aj bývalým i zosnulým in memoriam. Predseda Regionálneho združenia obcí Hornád **Ing. Ján Kokarda** v príhovore na pódiu vyzdvihol radosť, ktorú skupina rozdáva a mužom zaželal zdravie a ešte veľa pekných pesničiek. Riaditeľka Kultúrneho centra Abova **Mgr. Renáta Kočišová, PhD.** zapriala chlapcom dobré hlasivky a zmysel pre muzikalitu. Do programu a ku gratulantom sa pridali aj deti

z obecnej materskej a základnej školy, spevácke skupiny Gečanka, Paradne ňevesti z Valalík, tiež Odvážne ženy z Vyšnej Myšle. Dychová hudba z Trsteného pri Hornáde zahrála i do tanca. **Elena Halušková** z Gečanky želala: „Všetko najlepšie do ďalšieho obdobia pri ľudovej tvorbe. V osobnom živote veľa zdravia i pohody a nech ich ďalej ženičky chápu. Štvrtstoročie je pekná doba. Naša skupina pôsobí dva roky a ďakujeme za to nášmu harmonikárovi **Jánovi Neckárovi**.“ Trstenčania by dožičili Bakšanom zdravie a prvenstvo na Dargovskej ruži. Odvážne ženy venovali oslávencom špeciálnu pesničku. Vystúpili

Bakšane v sprievode po obci.

so scénkou krstiny, ktorú prvýkrát predviedli na Deň matiek vo Vyšnej Myšli. „Zo srdca im zdravie žičíme i porozumenie v rodine. Robce dobre meno valalu i počeše še s rodzinu,“ znie úryvok. Podujatie prilákalo i viacero domácich divákov. „Tradície treba udržiavať. Máme blízky vzťah k ľudovému umeniu, radi si ich vypočujeme. Takéto akcie by sme uvítali častejšie,“ podotkla rodina **Genčúrovcov**.

Ľudia spievajú, keď im je veselo, ale aj keď smútia. Pieseň pomáha a zanecháva spomienky. Ľudová kultúra zaujala aj mladé dievčatá. **Nikola Brestovičová** a **Kveta Záleňová**: „Kamarátkin dedo spieva s Bakšanmi. Reprezentujú našu obec. Mohli by byť podobné akcie aj každý rok,“ navrhl.

Katarína Šimková

Foto: autorka

Retroštyl zabavil

Neobyklý majáles v štýle Retro zažili v Haniske. V izbe revolučných tradícií sa vynímali busty Lenina, Stalina, ale aj staré rádia, sífony, televízory. Nechýbal ani detský kútik s kočíkom a hračkami. Na stenách viseli plagáty, ktoré vítali 1. máj, oslavovali SZM. Tancactívnych na starý socialistický pas vpúšťal starosta **Ing. Miloš Barcal** oblečený za colníka. Prechádzali cez colnú búdeku so závorou. V kostýmoch sa nenechali zahanbiť ani hostia. Všetko prispelo k výbornej zábave, ktorá skončila až nadráňom.

Hostia prišli v nápaditých kostýmoch. V strede starosta **Ing. Miloš Barcal** v uniforme colníka.

rah

Foto: Ocú Haniska

Jubileum baletiek, herečiek a najmä dám na správnom mieste

Aká je najlepšia žena? Odvážna!

Pred kultúrnym domom vo Vyšnej Myšli sa schádzajú hostia v slávnostných šatách i v krojoch. Poniektorí nesú i kvety či dary. Oslava? Presne tak. Spevácka skupina Odvážne ženy jubiluje. Má rovnú desiatku.

Hneď pri vchode nás oslávenkyne srdečne vybozkávajú. Sála sa naplní do posledného miesta. Starostka Vyšnej Myšle **Paulína Guľašová** sa prihovára, ďakuje speváckej skupine za radosť, lásku i udržiavanie tradícií, ktoré nie je ľahké. Pestrým programom sprevádza moderátorka relácie Kapura **Katka Birková**. Pozvanie prijala aj spevácka skupina Nemzetiségi Asszonykörös z maďarskej Kishuty. Do oka si s Odvážnymi ženami padli v Haniske. „*Bolo to v auguste minulého roka, keď sme desiate narodeniny oslavovali my,*“ spomína si členka kishutskej skupiny **Maria Lörinczová**. A veru, majú aj rovnakú krvnú skupinu. Pri ich vystúpeniach nechýbali ľudové piesne, dokonca i po slovensky, ale predviedli sa tiež ako mažoretky. Folkloristky z Vyšnej Hutky – Hutčanka – zaspievali a zahrali aj vtip-

nú scénku o páraní peria. V nedeľné popoludnie mali šancu predviesť sa aj mladé talenty. Či už domáce speváčky **Zuzka Herpáková**, **Miriámka Herpáková** a **Danielka Vasilová** alebo desaťročný ľudový rozprávač **Dávid Habina**. Ten vystihol: „*Aká je najlepšia žena? Odvážna! Prajem im, aby si aj o desať rokov mohli so mnou zatancovať!*“ Mužskú polovičku ľudstva reprezentovali Bakšane, ktorí zanôtili zvučnými hlasmi. Do tanca hrala ľudová hudba Čardáš. Vyše dvojhodinový program vyvrcholil gratuláciami od starostov obcí mikroregiónu Hornád, ktorí ženy obdarovali kvetmi i tortou a dokonca aj soškami baletiek – keďže už aj tými boli v Labuťom jazere.

A čo im želajú návštevníci? „*Aby sa im darilo aj v ďalších rokoch tvorivej činnosti. Začali spontánne*

Skupinu založili **Marta Kazimírová**, **Paulína Budaiová**, **Mária Pachová** a **Katarína Janočková** v roku 1999, účinkovať začali v roku 2000. V súčasnosti má skupina 10

získala na Dargovskej ruži v roku 2008 titulom laureátka. Ženy tiež nechýbajú na súťažiach vo varení, obecných i regionálnych podujatiach, úspech majú i za hranica-

Skupina v skratke

členiek. Repertoár piesní pochádza prevažne z Abova, no rady si zaspievajú aj piesne z iných regiónov Slovenska. Každoročne súťažia na Dargovskej ruži vo Svinici a v Slanci na Špivanečky mojo. V rokoch 2008 a 2009 ich porota zaradila do zlatého pásma medzi najlepšie ženské spevácke skupiny. **Marta Feketeová** je súčasne aj sólistka, najvyššie ocenenie

mi. Počut' sme ich mohli už aj z rozhlasovej relácie Mestá a obce východného Slovenska, po ktorej boli pozvané na nahrávku piesní s hudobným doprovodom Železiaru pre reláciu Cimbala paráda. Odvaha členiek sa stupňuje, neváhajú vystupovať ako mažoretky, baletky, ale i herečky. Veľmi rady si zaspievajú aj piesne s náboženskou tematikou. **red**

a vydržali. *To je chvályhodné. Prajeme im tiež, aby príberali mladšie členky. Aby zveľadovali slovenskú kultúru,*“ rozhovoril sa **Ing. Pavol Jakab**, ktorý si so ženami občas zahral a zaspieval v kostole. Pridáva sa **Helena Juhásová**: „*Všetko najlepšie, zdravie, šťastie, ešte aby spievali ďalších desať rokov. Som rada, že ich máme. Aspoň sa niečo u nás deje. Beh Vyšnou Myšľou a Odváž-*

ne ženy, to sú naše akcie.“ „*Ludia si na nás zvykli. Spočiatku na vystúpenia nechodili, potom začali a teraz sa už pýtajú, kedy voľačo bude,*“ usmieva sa **Terka Tomalská**. „*Keď spievame, je nám dobre. Nemôžeme myslieť ani na robotu, ani na starosť,*“ vyznáva sa **Marta Feketeová**.

Katarína Šimková
Foto: autorka

Hamonikár Odvážnych žien Peter Ferko zo Svinice.

Chrámové zbory v Čani

Krásny duchovný zážitok sprostredkovali na Jarnom festivale chrámových spevokolov v Čani rímskokatolícky zbor Gaudium zo Ždane, zbor Reformovanej cirkvi Čaňa – Ždaňa, zbor Evanjelickej cirkvi z Budimíra a zbor Gréckokatolíckej cirkvi pri kostole sv. archanjela Michala z Trebišova. Diváci ich odmeni-

li náležitým potleskom. Škoda, že sa na takýchto podujatiach zúčastňuje málo mladých ľudí. Aprílový koncert ukončili zbory spoločnou piesňou Aká si mi krásna. **Imrich Jesenský** sa poďakoval účinkujúcim, ale aj obecným úradom z Čane a Ždane a tiež sponzorom, ktorí na toto podujatie prispeli. **Stanislav Janotka**

Odvážnym ženám poďakovala aj starostka Vyšnej Myšle Paulína Guľašová.

Z Vyšnej Myšle takmer do celej Európy

Čistý vzduch chcú všade

Búrlivé časy zažíva v týchto dňoch aj mikroregión Hornád. Vodný živel napáchal množstvo škôd, ľudí pripravil o ich domovy. Niektoré dediny postihol viac, iné menej. Medzi tie šťastnejšie patrí aj Vyšná Myšľa, ktorú voda „len“ trikrát odrezala od zvyšku sveta a napáchala iba menšie škody. Život tu beží viac - menej v zabehnutých kolajách. Aj vo firme Aircon sa pracuje na plné obrátky. Zákazky nepustia. A, že ich je dosť. Veď, ak sa niečo robí dobre, tak je po tom aj dopyt.

Aj preto sa vzduchotechnika z firmy vo Vyšnej Myšli dostáva za hranice. Najbližším projektom, ktorý firmu z mikroregiónu Hornád čaká, je nemocnica v Gruzínsku. Prvá etapa prebieha už od augusta minulého roka a druhá sa začne koncom tohtoročného leta. „Kamióny s materiálom už odišli, takže v auguste sa môžeme pustiť do prác.“ Načrtne plány na najbližšie mesiace **Stanislav Perún**, konateľ firmy. Čistejší vzduch vďaka jeho firme majú aj v Nemecku, Slovinsku a dokonca aj na škole v Írsku. Česká republika je už samozrejmosťou.

Šéfmontér **Vladimír Helfena** je vo firme najdlhšie.

Prevádzka z maštale

Jednotné roľnícke družstvá boli niekedy súčasťou takmer každej dediny. Dnes po väčšine z nich ostali len ošarpané budovy, ktoré sa stali domovom pre podnikateľov a ich firmy. Presne takýto scenár malo aj družstvo vo Vyšnej Myšli, kde svoje remeslo, vzduchotechniku, rozvíja aj Stanislav Perún, dnes už vo vlastnej firme.

„Venujem sa jej už 33 rokov. Výsledky našej práce môžete vidieť po celom Slovensku. Robili sme vzduchotechniku v každej väčšej, významnejšej budove. Mój spoločník sa o to tiež vždy zaujímal, vyštudoval ekonomiku. Tak sme to dali dokopy a v roku 2006 sme založili Aircon.“

Firmu nachádzame naozaj ľahko. V areáli bývalého družstva sa vyníma neprehliadnuteľná modrá hala, ktorá nás priviedla presne tam, kde sa vyrába všetko potrebné na to, aby sme v budovách akéhokoľvek druhu mohli dýchať naozaj čerstvý a čistý vzduch. Zameriavajú sa nielen na výrobu jednotlivých komponentov, ktoré tvoria súčasť vzduchotechniky - rúry, prírubové lišty, spojovacie komponenty na potrubia, nadstavce a podobne, ale vzduchotechniku aj montujú.

Už pri dverách nás vítajú dvaja „SBS-kári“, ktorí sú doslova na nezaplatenie. Jeden z nich totiž stráži, aj keď nemusí. Volajú sa Lucky, o ktorom Stanislav Perún s obľubou hovorí, že tento je náš a „ten druhý“, prítulanc, ktorý má iba prezývku a stráži len tak pre radosť.

Vnútročné nevýrobné priestory sú zatiaľ provizórne, keďže sa rozhodli pre kompletnú rekonštrukciu bývalej maštale. Poriadny kus už majú za sebou, no ešte je dosť toho, čo treba dokončiť. Ale radšej pomaly a poriadne. „Strecha vydržala aj posledné prudké dažde a záplavy nás neohrozili. Akurát sme boli trikrát odrezaní od sveta. Takže sme to asi uro-

Peter Pastor pri jednom z nových strojov.

bili dôkladne,“ hodnotí terajší stav hrdý podnikateľ.

Na mužskom území

Prevádzka je v plnom prúde. Dnes firma vo výrobe zamestnáva 12 chlapov a spolupracuje aj s externistami či živnostníkmi, ktorí vypomáhajú, keď je to potrebné. A ak sme hovorili chlapi, tak je to presné. V celom Aircone vrátane bratislavskej centrály, pracujú okrem nich iba dve ženy, manželka Stanislava Perúna **Marta Perúnová**, ktorá má na starosti administratívu vo Vyšnej Myšli a **Ing. Miroslava Bačová**, riaditeľka bratislavskej pobočky. I keď, ako priznáva majiteľ Perún, mnohokrát by sa im ženská ruka vo výrobe zišla, najmä na tie jemnejšie práce. „Ak pôjde práca dobre a bude jej dosť, tak by sme jednu - dve ženy mohli prijať.“

V Galérii aj Yasmíne

Firma krízu nepocítila. Práce majú stále dosť, keďže súčasná zdravotnícka norma je taká, že každá verejná budova, od nemocnice až po kancelárske priestory, musí byť zabezpečená núteným obehom vzduchu. „V súčasnosti si už zákazky vyberáme. Veď našu prácu môžete vidieť aj tu v regióne. Montovali sme vzduchotechniku hotela *Yasmin* či do nákupného centra *Galéria*,“ hovorí Stanislav Perún a s hrdosťou nám ukazuje aj dva novučičké stroje, ktoré majú

len dve firmy na Slovensku. Jeden z nich slúži na výrobu vzduchotechnického potrubia a druhý vyrába už spomínané prírubové lišty. Aj vďaka nim nie je potrebný väčší počet zamestnancov. Urobia viac, rýchlejšie a bez zbytočného odpadu. Kým predtým museli všetko pracne merať, teraz sa výroba jedného potrubia skrátila z 30 minút na 29 sekúnd. Táto veľká úspora času im umožňuje vyrábať viac dielcov. A to vytvára prostredie pre väčšie množstvo zákazok. Pri jednom z nich sme stretli aj šéfmontéra **Vladimíra Helfena**, ktorý vo firme pracuje najdlhšie, takmer dva roky. Bol pri všetkých väčších projektoch aj za hranicami. „Robili sme vzduchotechniku v *Liberci*, *Ústí nad Labem*, aj tu po Slovensku.“

Nové stroje si nevie vynachváliť. „Práca ma baví a tieto mašiny mi ju ešte uľahčujú,“ vraví s úsmevom a opäť sa pohrúži do roboty. Zvyšok prevádzkového osadenstva obsluhuje mechanické nožnice a falcovačku. „Za pomoci falcovačky spájame jednotlivé časti vzduchotechniky,“ vysvetľuje Marta Perúnová, ktorá i keď je žena, v týchto veciach sa vyzná.

Konkurencia je veľká, no Aircon z mikroregiónu Hornád statočne bojuje o svoje miesto pod slnkom. Zatiaľ sa mu to darí. Výrobu nepretržite ani aktuálne povodne a zosuvy pôdy, a tak môže naďalej z Vyšnej Myšle „dobíjať“ takmer celú Európu.

Blažena Sedrovičová
Foto: autorka

Čo je vzduchotechnika?

Zabezpečuje nútenú výmenu vzduchu v budovách. Dnes je jej súčasťou už aj klimatizácia. Upravený a vyfiltrovaný vzduch, ktorý prechádza cez jednotlivé vzduchotechnické jednotky, je potom vháňaný do miestností v závislosti od ich veľkosti. Podľa zákona o ochrane zdravia ľudí je každá verejná budova povinná zabezpečiť nútený obeh vzduchu.

sed

Pestrý deň matiek v regióne

Vlka nerozpárali, radšej išiel domov

Druhá májová nedela patrí dňu matiek. V tomto období ho oslavovali vo viacerých obciach. V Nižnej Myšli sa v rodinnom kruhu mamičiek, oteckov, babičiek, dedkov a ďalších príbuzných deti mamkám poďakovali za ich lásku, starostlivosť a obetavosť básničkami aj pesničkami. Nezbedné kozliatka vtiahli do deja prítomné obecnstvo. Keďže sme materská škola zameraná na environmentálnu výchovu, vlk neskončil s rozpáraným bruchom. Radšej odišiel domov, ako by mal jesť trávu, ktorú mu ponúkli Prítomných roztlieskal tanček na pieseň Horehronie. Malé slniečka teplými lúčmi pohľadili všetkých prítomných.

Detská starostovská

V Košickej Polianke potešili mamy a staré mamy vystúpeniami žiaci ZŠ a klaviristky zo Základnej umeleckej školy. Deti z MŠ **Lieskulka**, prekvapili ako spevácky zbor pesničkou z repertoáru starostov nášho mikroregiónu z vlaňajších Dní Regionálneho združenia obcí Hornád. Oslávenkyne odchádzali domov nie iba s potešením z pekného programu, ale aj s malým praktickým a sladkým darčekom od obecnej samosprávy.

Viac Hutčanov

Čoraz viac detí sa rodí vo Vyšnej Hutke. Kým pred časom to boli jedno – dve, od roku 2007 deväť až desať ročne. Aj tento fakt si chceli uctiť, preto sa v kultúrnom dome stretli mamičky s deťmi do šiestich rokov, ktoré zároveň aj uvítali do života. Deti vystúpili s programom, ktorý s nimi nacvičili v obci, hoci nemajú škôlku ani školu. Ak budú deti pribúdať aj naďalej, zauvažujú o zriadení škôlky.

Rodičia súťažili

O Naj mamu a Naj otca súťažili aj tento rok v Haniske. Mamičky kotúľali pneumatiky, pilili konáre, zapájali elektrický obvod, pribíjali klince a fúrikovali deti. Oteckovia súťažili v prišívaní gombíka, obľúbenej disciplíny - šľahaní bielkov s oddeľovaním od žltka, prebalovaním bábiky či triafaní ceruzky do fľaše. Spomedzi trinástich mamičiek vyhrala **Marcela Kissová** a z deviatich oteckov **Slavomír Džubara**. Program pre mamy v Haniske si pripravili školáci i škôlkari. Najmenší sa predvedli v scénkach, tančekom i básničkami. Žiaci vystúpili s ľudovým i moderným tancom, rapom, hip-hopom i scénkami.

Obetavo za deti

Príbeh mamy, ktorá za dieťa obeť oči, vlasy i krásu, aby jej ho nakoniec vrátili späť, zahráli v Čani. Do rozprávky deti zapojili moderný, ale aj ľudový tanec súboru Pantlička. Nechýbali ani pesničky o mamke.

S malým Drišľakom

Deti imitujúce hudobnú skupinu Drišľak potešili vtipom mamy vo Vyšnej Myšli. Predvedli sa aj deti zo škôlky. Odvážne ženy si pripravili špeciálnu scénu Krstiny, ktorú prvýkrát zahráli práve na Deň matiek.

V Gyňove športovo

Najväčší úspech dosiahol na Dni detskej radosti futbalový zápas žien s juniormi. Ohlas mala aj zmenáreň, z ktorej ratolesti vychádzali ako vymenené. Deň matiek spestril kultúrny program. Pripravili ho deti z materskej školy, žiaci Cirkevnej školy v Ždani, zahrála aj ľudová hudba Čardáš z Abova.

kolektív učiteľiek

MŠ Nižná Myšľa/red, kdz, kš

Foto: MŠ Nižná Myšľa

Usmiate kozliatka z Nižnej Myšle.

Z mikroregiónu do širého Slovenska

Vlado Železnák: Lepších speváčikov niet

„Pochodil som celé Slovensko a lepších spevákov som nenašiel,“ zhodnotil organizátor detskej pesničkovej súťaže Hviezdička **Vlado Železnák**. Reč je o **Sandre Klembárovej** z Hanisky a **Dankovi Oravcovi** z Trsteného pri Hornáde.

Súťaž si mnohí z nás pamätajú z televízie, ešte pred pätnástich rokov. Začínali v nej viacerí, dnes už populárni, speváci ako **Daniela** a **Veronika Nízlové**, **Kristína** alebo **Natália Hatalová**. Deti rozdelili do dvoch kategórií – prvý a druhý stupeň. Na webe súťaže si mohli vybrať pieseň, k dispozícii im bol aj text a hudobný podklad. „Ide o pôvodné detské piesne. Musia byť napísané dobre, inak by ich nespievali. Detskí poslucháči sú nároční,“ hovorí autor skladieb Vlado Železnák. Do semifinálového kola vyladal sedemdesiat spevákov. „Prekva-

pilo ma, koľko chlapcov s dobrými hlasmi sme našli,“ podotkol. Finalisti najprv súťažili medzi sedemdesiatkou spevákov zo Ždane, Hanisky, Valalík, Trsteného pri Hornáde i Čane. Porota v zložení košická speváčka **Anna Gaja**, dídzejka **Mia** a redaktorka Abovského hlásnika **Katarína Šimková** rozhodli, že v prvej kategórii ich najviac upútala Sandra Klembárová a Tamagoči z Hanisky, v druhej kategórii bolo rozhodovanie o niečo ťažšie. Prejavom a suverenitou na javisku zaujal a víťazstvo vybojoval Danko Oravec z Trsteného pri Hornáde. Zo semifinálového kola v mikroregióne Hornád sa dostali cez krajské až do celoslovenského v októbri. Ak zažiaria, v decembri sa ukážu na medzinárodnom finále Children's Eurostar.

Text a foto: rah

Sandra Klembárová zo ZŠ Haniska.

Danko Oravec zo ZŠ z Trsteného pri Hornáde.

V Ždani o vojnových časoch

Ako sa žilo počas okupácie v rokoch 1939 – 1945 sa od **Mgr. Mitáča** z Ústavu pamäti národa z Bratislavy mohli v priestoroch Cirkevnej základnej školy v Ždani dozvedieť nielen deti vyšších ročníkov, ale aj občania z farnosti Čaňa. Prednáška bola na veľmi dobrej úrovni, spojili ju aj s premietanými dokumentmi. Počas diskusie sa ľudia podelili so skúsenosťami z daného obdobia. Zvlášť môžeme poďakovať za príspevok **Imrichovi Štefanovi**. V závere sa prednášajúcemu aj ostatným poďakoval za Cirkevnú základnú školu učiteľ **Marek Ilko**.

Stanislav Janotka, Čaňa

Pieta v Skároši

Pri pamätníku padlým vojakom II. svetovej vojny v Skároši si ôsmeho mája pripomenuli 65. výročie oslobodenia našich obcí sovietskou armádou starostovia mikroregiónu Hornád, predseda KSK **Zdenko Trebuľa**, prednosta Obvodného úradu Košice – okolie **Ján Sabadoš** a viacerí predstavitelia rôznych politických strán.

rah

Vláda kontra samospráva v Košickej Polianke a vo Valalikoch

Hráme na dvoch nových ihriskách

Obyvatelia Košickej Polianky boli nedávno svedkami netradičného futbalového zápasu. Na novom multifunkčnom ihrisku si zmerali sily starostovia mikroregiónu (**Ing. Ján Kokarda, Ing. Miloš Barcal, Marián Karvanský, Ing. Štefan Elizeuš**, hlavný kontrolór obcí mikroregiónu **Ladislav Nyulászi**, v bráne **Ing. Tomáš Suchý**), doplnení o štvoricu bývalých polianskych futbalistov a predstavitelia vlády SR na čele s premiérom **Robertom Ficom**, podpredseda vlády SR a minister vnútra **Róbert Kaliňák**, splnomocnenec vlády

SR pre mládež a šport **Dušan Galis** a ďalší hráči. Obe mužstvá hrali s plným nasadením, čo sa odrazilo aj v počte gólov. Hoci žltο-zelené dresy (Košická Polianka) podľahli v zápase červeným 12:3, na jedenástky domáci získali víťazstvo. Zápas plný zápalu, adrenalínu, keď lopta neraz skončila mimo ihriska, zaujal nielen deti s rodičmi, ale dokonca i so starkými. Ved' taká futbalová zostava ako 20. mája sa nevidí každý deň.

Vzácná návšteva na čele s predsedom vlády prišla do Košickej Polianky slávnostne otvoriť multifunkčné

ihrisko, ktoré v obci postavili vďaka príspevku, o ktorý požiadali Výbor Národnej rady SR pre vzdelanie, mládež, vedu a šport, a podielu obce. Škôlkari, školáci aj športujúci obyvatelia ho každodenne využívajú od októbra minulého roku. Podvečer si tenis a nohejbal prichádzajú vychutnať mladí aj dospelí. Vďaka novému ihrisku prišiel do obce minifutbal, súťažný futbal sa tam už nehral sedem rokov. Občas chodia i futbalisti zo Sadov nad Torysou a iných športových klubov.

Pri návšteve dostala Košická Po-

lianka verejný prísľub od vlády na rekonštrukciu základnej školy vo výške 10 tis. eur. Detom premiér venoval loptu, s ktorou sa hrali minulý rok majstrovstvá Európy vo futbale. Dlhoročnému bývalému predsedovi TJ a futbalovému trénerovi **Františkovi Čislákovi** zablahoželal premiér k sedemdesiatinám.

V lete chystajú v obci futbalové a tenisové turnaje.

V ten istý deň otvorili nové multifunkčné ihrisko aj vo Valalikoch.

Šim

Foto: autorka a OcÚ Valaliky

Ihrisko otvoril predseda vlády Robert Fico so starostom Košickej Polianky Katarolou Dzugasovou.

Obdobné ihrisko vo Valalikoch otvoril v ten istý deň predseda Národnej rady SR Mgr. Pavol Paška a starosta Ing. Štefan Petrik.

Po brigáde opekačka

V Haniske, v časti Domb, kde bolo pred dvoma rokmi len smetisko, môžete už oddychovať. Po obecnej brigáde v spolupráci so základnou školou a Jednotou dôchodcov, keď tam dve stovky obyvateľov dokončili altánok a ohnisko, si mohli vychutnať opekačku. Štyri pracovné skupiny upratovali koncom apríla pred základnou školou, na cintoríne i okolo kostola. Pri basketbalovom ihrisku vysadili zeleň. Počas ďalšej brigády sa zamerali na časť Grajciar, kde dali do poriadku zastávku autobusu, vykosili cintorín a namaľovali bránu. Tiež pripravovali ihrisko pre deti. Išlo o aktivity k projektu Domb, na ktorý prispela nadácia Ekopolis sumou 4 980 eur. K dokončeniu odychovej zóny potrebujú ešte osadiť preliezky. r

• • • • • Interview Abovského hlásnika s predsedom vlády SR

Hodina športu denne

Redakcia Abovského hlásnika hneď po futbalovom zápase oslovila premiéra Roberta FICA.

• **Ako sa vám hralo, pán premiér?**

Večerný futbalový zápas je pre mňa je výborným završením dňa, ktorý bol dnes mimoriadne náročný. Na jednej strane zábava a dobrý relax. Na druhej som rád, že môžeme aj so známymi futbalistami ako je pán Polák reprezentovať a demonštrovať význam futbalu. Preto je to kombinácia príjemného a potrebného.

• **Aký máte vzťah k športu?**

Veľmi dobrý. Som v ňom dosť

disciplinovaný. Mám zásadu každý deň športovať hodinu a tú dodržiavam. Plávam, behám, hrám futbal. Už sa teším na zajtrajšie ráno, mám vybranú trasu, po ktorej pôjdem.

• **Dnes ste hrali futbal v Košickej Polianke, ktorá patrí do mikroregiónu Hornád. Poznáte ho?**

Ako predseda vlády i ako poslanec národnej rady predtým som mal obrovské množstvo príležitostí precestovať celé Slovensko. Preto nerobím nejaké rozdiely. Jasné, že je mi najbližší kraj, odkiaľ pochádzam. Každá časť Slovenska niečím zaujme. Pre Slovensko je príznačné, že hoci sú regióny blíz-

ko pri sebe a krajina je pomerne malá, ľudia v nich sú úplne odlišní. Dobrí, ale odlišní.

• **Čím sú rozdielni práve tí, ktorí žijú tu?**

Ľudia z okolia Košíc sú podľa môjho názoru temperamentnejší a otvorenejší ako napríklad na západnom Slovensku. To neznamená, že by som chcel západniarov kritizovať, ale hovoríme o charaktere ľudí, o tom, ako sa správajú. Mne vyhovujú obe národy, pretože sám pochádzam z konzervatívnejšieho prostredia.

Ďakujeme za rozhovor.

Katarína Šimková

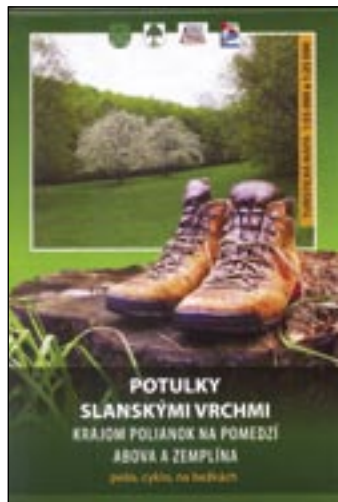
Inšpirovali sa cyklomapou regiónu

Medzi Polianky s novou mapou

Trasy prechodu Z Polianky do Polianky, cyklistická trasa Hornád i Hornád-Torysa-Hornád, Po srnčej stope, Torysko-olšavský okruh zdravia, náučné chodníky a turistické trasy môžete nájsť v novej turistickej mape. Volá sa Krajom Polianok na pomedzí Abova a Zemplína a vznikla vďaka inšpirácii cyklomapy Mikroregión Hornád. Využijete ju pešo, cyklo i na bežkách. Okrem mapových častí v mierkach 1:55 000 a 1:25 000 ponúka aj farebné zábery z udalostí a podujatí v regióne medzi dvoma Poliankami a tiež zaujímavosti z architektúry, flóry i fauny. Mapu vydalo Kultúrne centrum Abova a pokrtili ju v druhú májovú sobotu starostovia Košickej Polianky **Mgr. Karol Dzugas** a Sečovskej Polianky **Ing. František Katona** lupienkami kvetov z lúky Polana ako inak, na turistickej akcii Z Polianky do Polianky. V druhú májovú sobotu ju organizovali už po 27-my raz. Stoosemnásť účastníkov vrátane cykloturistov z Košickej a Sečovskej Polianky, z Čane, Geče, Ždane, Sa-

dov nad Torysou a Košíc prešlo od Bogoty z Dargovského priesmyku masívom Bogoty cez Okrúhly vrch a Čerepník do sedla Regeta nad Ruskovom. V Dargovskom priesmyku si uctili pamiatku padlých pri príležitosti tohtoročného 65. výročia bojov v druhej svetovej vojne.

šim

Dobrákova pozvánka

Turisti na Karolku

Holdujete turistike? Obľubujete hry pre deti aj pre dospelých? Práve pre vás je potom určený už siedmy Výstup na Karolku. V nedeľu 27. júna sa pod taktovkou občianskeho združenia Dobrák štartuje o 11.00 od základnej školy vo Vyšnej Myšli. „Cesta pešo trvá do dvoch hodín. Na účastníkov potom čakajú ukážky kynológov, program i občerstvenie,“ po-

zýva jeden z organizátorov **Marcel Török**, ktorý nás navštívil v redakcii. Na podujatie bežne zavíta viac ako sto turistov. Ak sa chystáte prísť, kúpte si v predstihu v miestnej krčme alebo v obchode lístok na občerstvenie. Bližšie informácie poskytnete p. Török na čísle 0905 161 934 alebo na adrese marcel.torok@upjs.sk alebo p. Sokol na čísle 0903 906 091. šim

Priatelia na Velkom Miliči

Medvede z Čane pod vedením Agnesy Žolnovej, turisti z Popradu či Michaloviec prišli na piate Medzinárodné stretnutie turistov na Velkom Miliči usporiadali Klub turistov mesta Košice, Oddiel pešej turistiky TJ Slávia Univerzita P.J. Šafárika v Košiciach spolu s priateľmi – turistami z Maďarska 17. apríla. Dvadsaťšesťkilometrovú trasu si zo Slanca cez Veľký Milič a späť prešli aj cykloturisti z Košíc. K účastníkom sa v tretiu aprílovú sobotu prihovarili zástupcovia turistických oddielov ako z maďarskej, tak i zo slovenskej strany. Pre všetkých pripravil obecný úrad Slanec občerstvenie a každý dostal Účast-

nický list a upomienkový darček z erbom obce Slanec.

Text a foto: Stanislav Janotka

Na snímke časť účastníkov Pochodu priateľstva.

Čo skrýva tajnička?

Olšava, Torysa a Hornád boli tajničkou krížovky z minulého čísla. Dostali sme od vás štyri správne odpovede. Knižnú odmenu z pera **Imricha Jesenského**, ktorú venuje obecný úrad z Čane a DVD od obecného úradu z Košickej Polianky posielame **Petrovi Ružičkovi** z Geče. Riešenie krížovky, už tretej od **Jána Smika** nám posielajte na adresu redakcie: Abovský hlásnik, Štefánikova 6, 040 01 Košice. Vyhercu odmena neminie!

red

Krížovka

Tajničku krížovky tvoria krstné mená niektorých starostov v mikroregióne Hornád a názov ženského umeleckého súboru z Vyšnej Myšle.

Vodorovne:

A. Krstné meno trstenského starostu. – B. More – Arnold, familiárne – plytčina v rieke. – C. Záujmová činnosť – hromada – dopustím sa zrady. – D. Strach, po esperantsky – znemožňuje – zachytením spôsobilo pád. – E. To, po rusky – parčík – **krstné meno starostu Košickej Polianky** – latinský zápor. – F. Cítoslovce fúknutia – otáčavá časť stroja – je zatvorený /hovor. expr./ - písmeno gréckej abecedy. – G. Zoznam adries – peši – odíť, zmiznú, rómsky. – H. Nepríprav pečením – nezošívaj – kladná elektróda. – I. filmová hviezda – mäso, po anglicky – má plochu jedného áru. – **J. Ženský umelecký súbor z Vyšnej Myšle.**

Zvisle:

1. Krstné meno starostov obcí Va-

lality a Skároš. – 2. spítú – zdesenie. – 3. Mesto v Taliansku – nemilosrdne. 4. František v domácom prostredí – náhly útok, prepadnutie. – 5. Potkan, po anglicky – čínske mužské meno – podanie pri tenise. – 6. Staročeské zámeno – kefa, po česky – vlastný. – 7. Získaj oraním – pokoruj – podrad. spojka /gram./ – 8. Znáša utrpenie – ŠPZ pre Karlove Vary – chirurgické klieštiky. – 9. Odlišná – zasa – navyše. – 10. Japonská dutá miera – zakľaje – potom /podr. spojka/. 11. Rieka v Španielsku – od – plošné miery. – 12. Dopúšťali sa krádeže – tropický plod. – 13. Jeden, po rusky – čela plavidiel. – 14. 549 v starom Ríme – administratívne nesamostatná sídelná jednotka. – 15. **Krstné meno gečianskej starostky.**

Pomôcky: D. Timo. – 3. Como. – 10. Šo. – 11. Ebro.

OBEC KOKŠOV - BAKŠA
Ponúka novozrekonštruované priestory kultúrneho domu na rozličné rodinné, firemné a spoločenské oslavy - plesy.

Ponúkame:

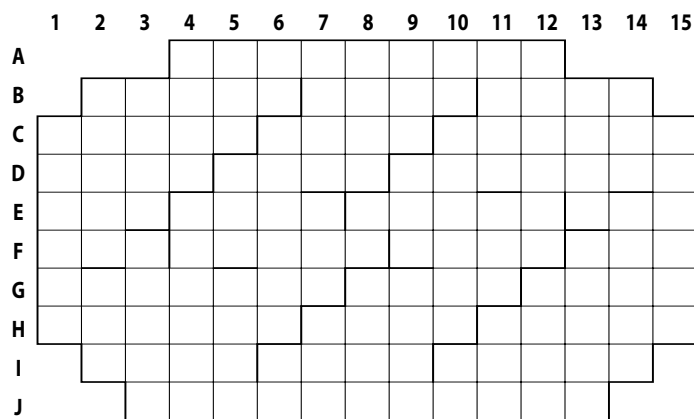
- ✓ sálu (kapacita do 130 osôb)
- ✓ salónik (kapacita do 20 osôb)
- ✓ profesionálne reštauračné služby
- ✓ svadobné menu, narodeninové menu, studený /teplý bufet, smútočné posedenie

V PRÍPADE OBJEDNANIA REŠTAURAČNÝCH SLUŽIEB - NÁJOM NEÚČTUJEME

Svadobné menu sa dohoduje pri osobnom jednaní a vždy sa prispôbuje požiadavkám zákazníka, ceny od 20 Eur/osoba.

ZABEZPEČUJEME VKUSNÚ VÝZDORU A REPREZENTAČNÉ PRIESTORY

INFORMÁCIE: 055/ 6 999 892, e-mail: koksov-baksa@stonline.sk

V Čani súťažili v ping-pongu

Základná škola v Čani spolu s obecným úradom usporiadala počas jarných prázdnin stolnotenisový turnaj pre žiakov školy. Víťazom turnaja sa stal **Jakub Sviatko**, na 2. mieste skončil **Dominik Sviatko**, tretí **Lubomír László**. Ceny víťazom odovzdal zástupca riaditeľa školy **Miroslav**

Stankovič, ktorý sa poďakoval účastníkom turnaja a tiež seniorom za výpomoc pri rozhodovaní.

Nielen žiaci, ale aj dospelí zápolili v stolnom tenise. V apríli si zahráli o Pohár starostu obce. Zasúťažili si mohli aj stolní tenisti z okolia. Turnaj prebehol v dobrej atmosfére, v závere

odovzdal starosta Čane **Michal Rečka** diplomy víťazovi **Milanovi Papcunovi**, striebornému Oliverovi Kováčovi a bronzovému **Luboslavovi Sisákovi**.

Text a foto: Stanislav Janotka

Zľava tretí L. László, štvrtý D. Sviatko a piaty víťaz celkového turnaja J. Sviatko.

••••• krátko

Dvadsiatka cyklistov z Hanisky si dala riadne do tela. V prvú májovú nedeľu sa popoludní vybrali do Gyňova. Hoci počasie neprialo, nálada bola vynikajúca. Na druhý deň výlet pripomínala svalovka, ale „Aj tak to stálo za to“, zhodnotil starosta Ing. Miloš Barcal.

Salón GRÉTA, Geča Kvetná 269

Kozmetika

Manikúra

Pedikúra

Akrylové a gélové nechty

Kontakt: **0903 297 308**

0903 297 309

www.greta.snadno.eu

STAROPRAMEN®

TAJVAN

LETO 2010

25-26. JÚN

REKREAČNÉ STREDISKO
TAJVAN V ČANI

TUBLATANKA

DESMOD

CHINASKI (CZ)

ZUZANA SMATANOVÁ

PETER CMORIK BAND

METALINDA

KRISTÍNA STEREO

GOOD FANCY ALONE AC/DC REVIVAL DILEMMA
REVERZ PARK NEVERBACK FICTIVE MARRY VAOLA

GOOD **ICCY** **RINDO** **KISS** **MEDIA ZONE**

DOUBLE STAGE • SÚŤAŽ O SKÚTER • WWW.TAJVANLETO.SK

Reklamní partneri:

Mediální partner:

JUMP SPORT.sk
CYKLO-SKI-SHOP-SERVIS

**Abovský
hlásnik**

štvrťročník
mikroregiónu Hornád

Vydáva: Regionálne združenie obcí Hornád, redakcia: Communication House, s.r.o., adresa: Štefánikova 6, 040 01, Košice, tel/fax: 055/ 623 00 70, 0905 812 883, e-mail: office@communicationhouse.sk, vedúca redaktorka: Dr. Katarína Eva Čániová, 0905 812 883, redaktorka: Mgr. Katarína Šimková, 0911 192 830, redakčná podpora: Bc. Blažena Sedrovičová, 0949 856 043, redakčná rada: Mgr. Karol Dzugas, 055/685 43 53, Ing. Štefan Petrik, Ing. Miloš Barcal, František Bartko, Bc. Denisa Vargová, e-mail: regionhornad@gmail.com, www.regionhornad.sk, tel.: 055/698 00 21, vychádza ako štvrťročník pod registračným číslom EV 3592/09, sadzba: JIRI, tlače: Grafika, a.s., Tr. KVP 1, 040 11 Košice, tel: 055/645 12 53